

KOMENTÁŘ

27. 6. 2022

Příjmy a životní podmínky v domácnostech Plzeňského kraje (EU-SILC 2021 - II. část)

V porovnání s ostatními kraji patří Plzeňský kraj ke krajům s vyšší kvalitou bydlení. Necelá polovina domácností bydlela v rodinných domech, nejvíce domácností žilo v bytech o velikosti 60–80 m². Osoby v čele domácnosti měly nejčastěji vzdělání nižší střední nebo byly vyučené. V porovnání s ostatními kraji byl podíl osob v čele domácnosti s vysokoškolským vzděláním nejnižší.

Nejvyšší podíl domácností v rodinných domech žil v krajích Vysočina (61,8 %) a Zlínském (61,7 %), naopak nejnižší v Hl. městě Praze (12,3 %) a na Karlovarsku (27,2 %). V Plzeňském kraji bydlelo v rodinných domech 45,9 % domácností, což byl šestý nejnižší podíl v mezikrajském srovnání. Oproti průměru ČR byl tento podíl v Plzeňském kraji o 2,6 procentního bodu (dále jen p. b.) vyšší.

V malých bytech o celkové ploše do 40 m² bydlelo v Plzeňském regionu 7,3 % domácností, což bylo v mezikrajském porovnání druhé nejvyšší místo. Nejnižší podíly domácností žily v těchto bytech v krajích Zlínském (3,7 %) a Královéhradeckém (4,1 %), naopak nejvyšší v Praze (7,8 %) a Plzeňském kraji (7,3 %).

Ve velkých bytech o celkové ploše 100 m² a více bydlelo 24,9 % domácností Plzeňského kraje, v mezikrajském porovnání se region umístil na pátém nejnižším místě. Nejnižší podíl domácností, který obýval byty o velikosti 100 m² a více, byl v Hl. městě Praze (14,2 %) a v Libereckém kraji (22,1 %), naopak nejvyšší podíl 33,0 % domácností shodně v krajích Středočeském a Jihomoravském.

Kvalita bydlení se posuzovala prostřednictvím 5 subjektivních kritérií: vlhkost bytu, tmavý byt, hluk z domu, resp. z ulice, znečištěné okolní prostředí, vandalství a kriminalita v okolí. Nejvyšší podíl domácností zmiňujících **vlhkost bytu** byl zaznamenán v krajích Olomouckém (10,0 %) a Moravskoslezském (9,0 %), naopak nejnižší podíl domácností označil vlhkost za nevyhovující v krajích Karlovarském (1,3 %) a Plzeňském (3,8 %).

Tmavý byt vadil nejvíce domácnostem v Královéhradeckém kraji (4,4 %) a Hl. městě Praze (4,0 %), naopak nejlépe dopadlo hodnocení v Karlovarském kraji, kde bylo nespokojených pouze 0,4 % domácností, druhý nejnižší podíl domácností byl zaznamenán v Plzeňském kraji (1,5 %).

Na **hluk z domu, resp. z ulice** si stěžovalo nejvíce domácností v Hl. městě Praze (21,5 %) a Královéhradeckém kraji (15,5 %), nejméně v krajích Plzeňském (5,3 %) a Libereckém (6,4 %).

KOMENTÁŘ

Znečištěné okolní prostředí hodnotily nejhůře domácnosti v Hl. městě Praze (14,9 %) a Moravskoslezském kraji (10,5 %). Nejnižší podíl domácností označil znečištěné prostředí jako nevyhovující v krajích Plzeňském (2,3 %) a Jihočeském (2,4 %).

Vandalství a kriminalitu v okolí považovaly za nejhorší domácnosti v Karlovarském kraji (11,5 %) a Hl. městě Praze (10,3 %). Výskyt vandalství a kriminality v okolí označil jako problém nejvyšší podíl domácností v krajích Vysočina (1,1 %) a Plzeňském (1,5 %).

V roce 2021 podle subjektivních názorů jednotlivých domácností v Plzeňském kraji patřila **kvalita bydlení** s ohledem na životní prostředí v porovnání s ostatními kraji **k nejvyšším**. Právě v Plzeňském kraji si na bydlení ve znečištěném okolí a hlučném prostředí stěžoval ze všech krajů nejvyšší podíl domácností. V dalších kritériích (vlhkost, tmavý byt, vandalství a kriminalita v okolí) se Plzeňský kraj umístil na druhém místě (druhý nejvyšší podíl nespokojených domácností v rámci ostatních krajů). Trend kvality bydlení v Plzeňském kraji se potvrdil i v minulých šetřeních.

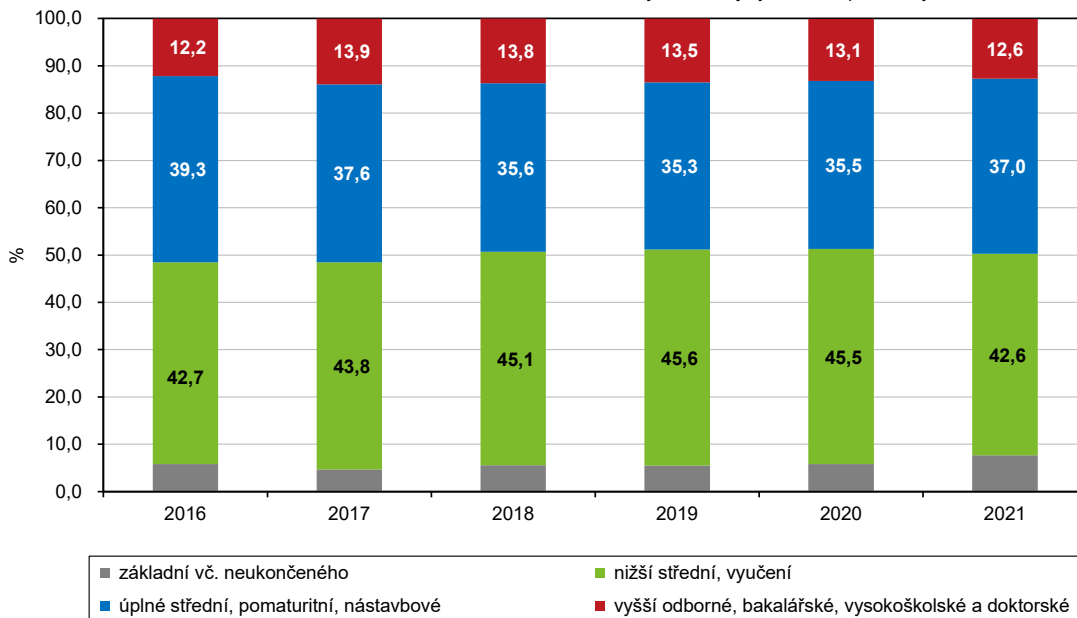
V čele domácnosti bylo v Plzeňském kraji nejvíce osob s nižším středním vzděláním a s vyučením (42,6 %), druhou nejčetněji zastoupenou skupinu tvořily osoby s úplným středním, nástavbovým a pomaturitním vzděláním (37,0 %). Podíl osob v čele domácností s vyšším odborným, bakalářským, vysokoškolským a doktorským vzděláním představoval 12,6 %. Podíl osob v čele domácností s nejvyšším vzděláním byl v Plzeňském kraji ze všech krajů nejvyšší. Nejméně osob v čele domácností (7,7 %) mělo základní nebo neukončené vzdělání.

Nejvyšší podíl osob v čele domácností se vzděláním vyšším odborným, bakalářským, vysokoškolským a doktorským byl zaznamenán v Hl. městě Praze (43,9 %) a Jihomoravském kraji (25,7 %). Nejvyšší podíl osob v čele domácností s nižším středním vzděláním a s vyučením bez maturity byl v krajích Vysočina (45,6 %) a Libereckém (45,0 %). Domácnosti s osobou v čele s nejvyšším vzděláním se vyskytovaly nejčastěji v krajích Ústeckém (11,8 %) a Libereckém (9,8 %).

KOMENTÁŘ

Vzdělání osoby v čele domácnosti v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ, Příjmy a životní podmínky domácností 2021

Domácnosti byly v roce 2021 v Plzeňském kraji **vybaveny**: sušičkou prádla (19,0 %), myčkou nádobí (50,5 %), osobním počítačem a notebookem (83,8 %), přístupem na internet (85,7 %) a osobním automobilem (78,5 %).

Z finančních důvodů si nemohlo pořídít osobní automobil 3,3 %, sušičku prádla 4,2 %, myčku nádobí 3,8 %, osobní počítač a notebook 0,7 %, přístup na internet 0,5 % domácností v Plzeňském kraji.

Půjčky s výjimkou bytových nemělo 86,1 % domácností v ČR. V Plzeňském kraji byl podíl domácností bez půjček 87,3 % a v porovnání s ČR byl podíl vyšší o 1,2 p. b. **Nejvyšší podíl domácností bez půjček** byl zaznamenán v krajích Pardubickém (92,2 %), Jihočeském (91,3 %) a Hl. městě Praze (88,1 %). Nejnižší podíl domácností bez půjček byl zjištěn v krajích Karlovarském (80,3 %) a Ústeckém (81,0 %).

Splácet půjčky představovalo nejvyšší zátěž pro domácnosti v krajích Karlovarském (5,1 %), Zlínském (4,3 %) a Plzeňském (3,9 %). Podíl domácností Plzeňského kraje byl v porovnání s průměrem ČR (2,8 %) vyšší o 1,1 p. b. Nejnižší podíl domácností, které měly velké obtíže se splácením půjček, byl zaznamenán v Hl. městě Praze (1,3 %), v krajích Vysočina (1,7 %) a Jihočeském (2,1 %).

Nejvyšší podíl domácností s vyživovanými dětmi byl v krajích Středočeském (39,2 %) a Ústeckém (35,4 %). V Plzeňském kraji dosáhl podíl domácností s vyživovanými dětmi 32,3 %,

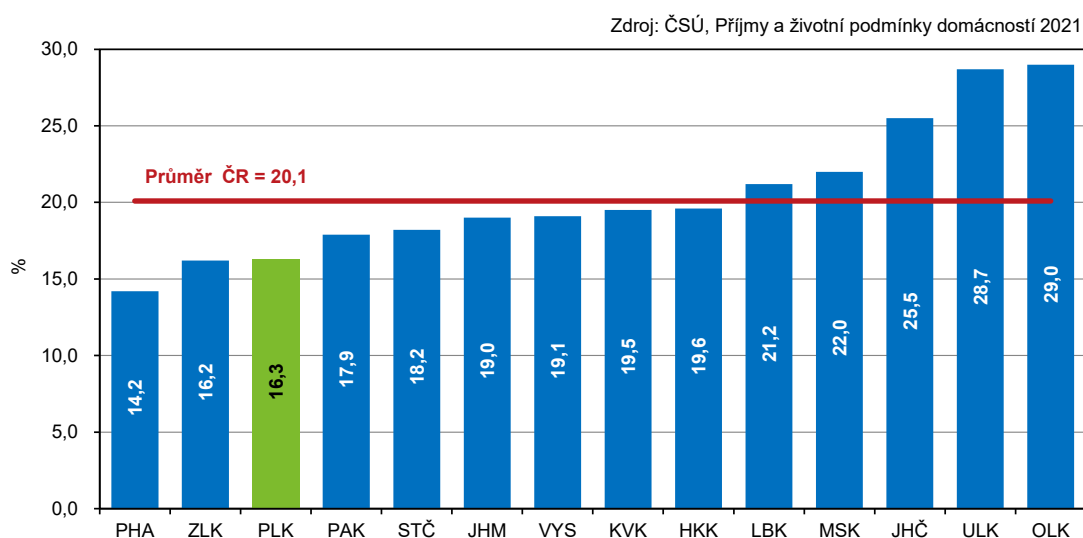
KOMENTÁŘ

v rámci ostatních krajů se umístil na pátém nejnižším místě. Oproti průměru ČR (33,4 %) byl tento podíl domácností v Plzeňském kraji nižší o 1,1 p. b.

Nejvyšší podíl domácností bez vyživovaných dětí byl zaznamenán v Hl. městě Praze (70,1 %) a v krajích Karlovarském (69,5 %) a Vysočina (68,6 %). Podíl domácností bez vyživovaných dětí dosáhl v Plzeňském kraji 67,7 % (šestý nejvyšší podíl v rámci ostatních krajů). V porovnání s průměrem ČR byl podíl domácností bez vyživovaných dětí v Plzeňském kraji vyšší o 1,1 p. b.

V roce 2021 si nemohlo dovolit **strávit týdenní dovolenou jednou ročně mimo domov** **16,3 %** domácností v Plzeňském kraji (třetí nejnižší podíl mezi kraji), v porovnání s průměrem ČR byl tento podíl nižší o 3,8 p. b. **Nejvyšší podíl domácností**, které si nemohly dovolit týdenní dovolenou mimo domov ve sledovaném období, byl zjištěn v krajích Olomouckém (29,0 %) a Ústeckém (28,7 %), naopak nejnižší podíl se vyskytoval v Hl. městě Praze (14,2 %) a Zlínském kraji (16,2 %).

Domácnosti podle krajů, které si nemohly dovolit ročně týdenní dovolenou mimo domov

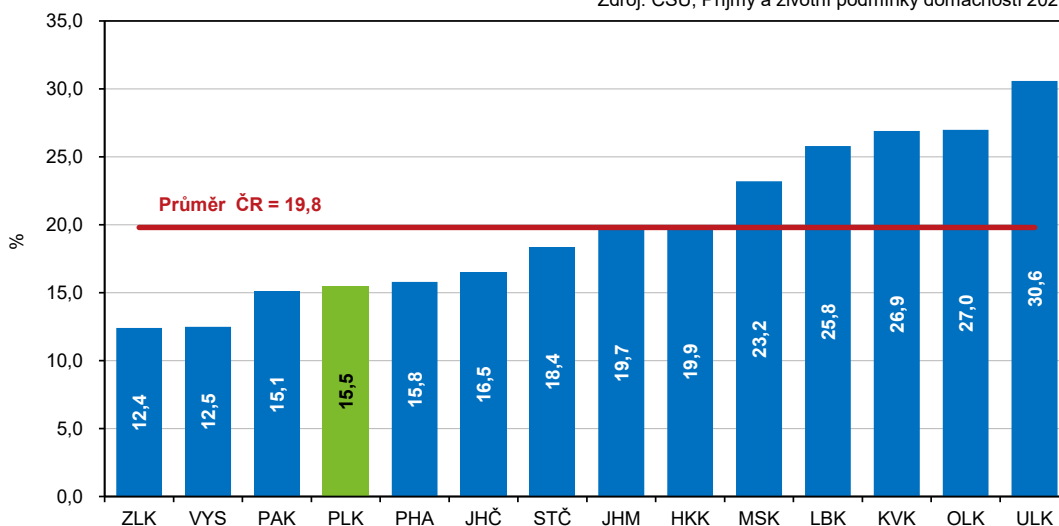

Zaplatit neočekávaný výdaj 12 800 Kč si nemohlo dovolit 15,5 % domácností v Plzeňském kraji, oproti průměru ČR byl tento podíl nižší o 4,3 p. b. Nejnižší podíl domácností, které nemohly zaplatit neočekávaný výdaj, byl zaznamenán v krajích Zlínském (12,4 %) a Vysočina (12,5 %), a Pardubickém (15,1 %). Největší problém zaplatit tento neočekávaný výdaj měly domácnosti v krajích Ústeckém (30,6 %) a Olomouckém (27,0 %).

KOMENTÁŘ

Domácnosti podle krajů, které si nemohly dovolit zaplatit neočekávaný výdaj 12 800 Kč

Zdroj: ČSÚ, Příjmy a životní podmínky domácností 2021

Shrnutí - srovnání s rokem 2016

Podíl osob v čele domácností podle vzdělání v Plzeňském kraji se v roce 2021 oproti roku 2016 nejvíce zvýšil ve skupině se základním vzděláním a bez vzdělání, a to o 1,9 p. b. Naopak podíl osob v čele s úplným středním, pomaturitním a nástavbovým vzděláním klesl o 2,3 p. b. V roce 2021 vlastnilo **osobní auto** 78,5 % domácností v regionu, oproti roku 2016 vzrostl podíl domácností vlastnicích osobní automobil o 0,8 p. b. Podíl domácností, které vlastnily **počítač nebo notebook**, vzrostl ze 77,4 % v roce 2016 na 83,8 % v roce 2021, tj. zvýšení o 6,4 p. b. **Splácení půjček (kromě bytových)** představovalo v roce 2021 **velkou zátěž** pro 3,9 % domácností, oproti roku 2016 byl zaznamenán nárůst o 0,4 p. b. Podíl domácností, které neměly **půjčky**, se snížil z 90,0 % v roce 2016 na 87,3 % v roce 2021, tj. snížení o 2,7 p. b. Podíl domácností, které si nemohly dovolit strávit **týdenní dovolenou mimo domov jednou ročně**, se v roce 2021 v porovnání s rokem 2016 snížil o 13,9 p. b. Podíl domácností, které nemohly **zaplatit neočekávaný výdaj 12 800 Kč** v roce 2021, klesl v časové řadě 2016–2021 o 15,7 p. b., přičemž výše neočekávaného výdaje v roce 2016 byla 9 900 Kč.

KOMENTÁŘ

Charakteristiky bydlení domácností v Plzeňském kraji

Zdroj: výběrové šetření EU-SILC (Životní podmínky)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Rozdíl 2021-2016
Druh domu, ve kterém domácnosti bydlely							
z toho							
rodinný dům	44,4	42,9	44,0	44,7	45,5	45,9	1,5
bytový dům	55,3	57,2	54,7	53,8	52,5	52,1	-3,2
Vzdělání osoby v čele domácnosti:							
základní vč. neukončeného	5,8	4,7	5,6	5,5	5,8	7,7	1,9
nižší střední, vyučení	42,7	43,8	45,1	45,6	45,5	42,6	-0,1
úplné střední, pomaturitní, nástavbové	39,3	37,6	35,6	35,3	35,5	37,0	-2,3
vyšší odborné, bakalářské, vysokoškolské a doktorské	12,2	13,9	13,8	13,5	13,1	12,6	0,4
Podíl domácností s vyživovanými dětmi	32,3	32,4	33,1	34,0	34,7	32,3	0,0
Podíl domácností bez vyživovaných dětí	67,7	67,6	66,9	66,0	65,3	67,7	0,0
Problémy s bydlením:							
vlhkost v bytě	5,4	4,8	3,4	3,8	3,9	3,8	-1,6
tmavý byt	2,4	1,2	1,3	1,6	1,9	1,5	-0,9
hluk z domu, resp. z ulice	11,8	9,6	11,4	7,8	6,9	5,3	-6,5
znečištěné okolní prostředí	10,6	5,4	7,1	4,6	5,0	2,3	-8,3
vandalství, kriminalita v okolí	10,2	6,7	4,2	3,5	3,3	1,5	-8,7
Domácnosti neměly půjčky (kromě bytových)	90,0	92,6	89,4	87,9	86,2	87,3	-2,7
Splácet půjčky kromě bytových představovalo pro domácnosti velkou zátěž	3,5	2,3	2,8	2,5	3,7	3,9	0,4
Domácnosti nemohly:							
Ročně srávit týdenní dovolenou mimo domov	30,2	25,3	18,6	19,9	14,7	16,3	-13,9
Zaplatit neočekávaný výdaj ¹⁾	31,2	25,6	22,1	23,4	19,4	15,5	-15,7
Vybavenost domácností:							
pračka	99,4	99,2	98,9	99,6	.	.	x
sušička prádla	.	9,1	11,8	12,7	18,6	19,0	x
myčka nádobí	.	44,9	44,5	46,2	49,1	50,5	x
osobní počítač, notebook	77,4	80,8	79,9	80,4	80,9	83,8	6,4
přístup na internet	.	81,7	82,1	82,5	83,4	85,7	x
osobní automobil	77,7	77,4	76,9	75,2	76,6	78,5	0,8

¹⁾ výše neočekávaného výdaje: 2016 = 9 900 Kč, 2017 = 10 200 Kč, 2018 = 10 700 Kč, 2019 = 11 200 Kč, 2020 = 12 000 Kč, 2021 = 12 800 Kč

Metodické vysvětlivky:

<https://www.czso.cz/csu/czso/prijmy-a-zivotni-podminky-domacnosti-r4hlvpcwox>

Kontakt:

Ing. Zuzana Trnečková
Krajská správa ČSÚ v Plzni
Tel.: 377 612 253
E-mail: zuzana.trneckova@czso.cz